

Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling bedrijventerrein gebr. Van der Molen te Rottevalle

COLOFON

BUREAU FAUNAX
Tijnjedyk 89
8936 AC Leeuwarden
+316 83 77 25 48
info@faunax.nl
www.faunax.nl
Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling bedrijventerrein gebr. Van der Molen te Rottevalle

Leeuwarden, december 2021

In opdracht van:
De heer J. Veenstra

Uitvoering:
Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:
Mevr. A. Wieringa

Autorisatie:
Dhr. J. Groen

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX (2021). Ecologische quickscan Wet natuurbescherming. J. Veenstra/ Ontwikkeling bedrijventerrein gebr.
Van der Molen te Rottevalle. Rapport 21277. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel	2
1.3 Onderzoeksopzet	2
1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2. RESULTATEN QUICKSCAN	6
2.1 Flora.....	6
2.2 Vogels	6
2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	6
2.2.2 Overige (broed)vogelsoorten.....	7
2.3 Zoogdieren	8
2.3.1 Vleermuizen	8
2.3.2 Overige zoogdiersoorten	8
2.4 Reptielen en amfibieën	9
2.5 Vissen	9
2.6 Ongewervelden	9
2.7 Gebiedsbescherming.....	10
2.7.1 Stikstofgevoeligheid	10
2.8 Houtopstanden	11
3. SAMENVATTING EN CONCLUSIES	12
3.1 Overzicht beschermde soorten	12
3.2 Effectbespreking en aanbevelingen.....	12
3.2.1 Algemeen voorkomende broedvogels	12
3.2.2 Jaarrond beschermde vogelnesten (roofvogels/uilen).....	12
3.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten (huismus).....	13
3.2.4 Vleermuizen (verblijfplaatsen)	13
3.2.5 Vrijgestelde- en niet beschermde soorten: de zorgplicht.....	13
3.3 Overzicht vervolgstappen.....	14
4. BRONNEN EN LITERATUUR.....	15
BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
Vogels en verstoring	- 1 -
Vrijgestelde soorten provincie Fryslân.....	- 1 -
Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 2 -
Wnb Gebiedsbescherming	- 2 -

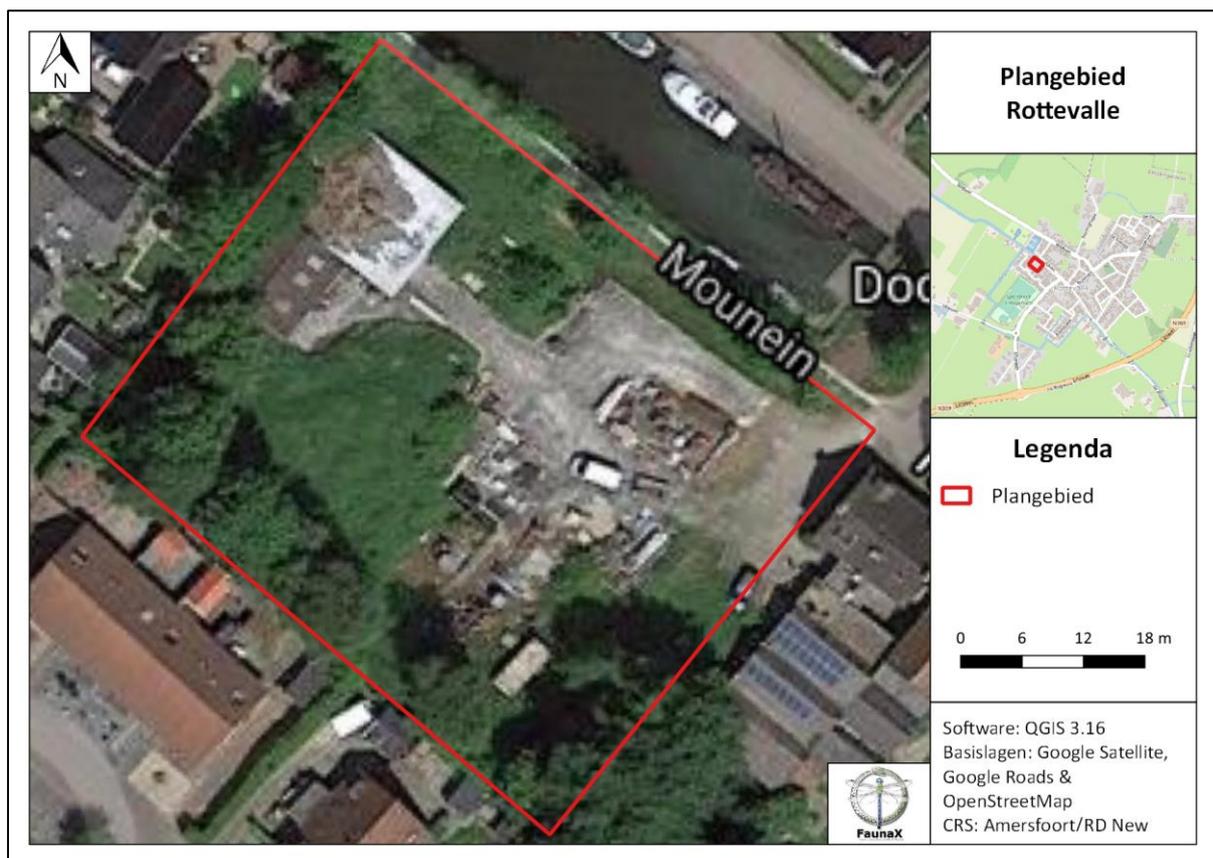
Natura 2000-gebieden	- 2 -
Wnb Houtopstanden	- 2 -
NatuurNetwerk Nederland/ Ecologische HoofdStructuur	- 3 -

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens op het voormalige bedrijventerrein van Gebroeders Van der Molen bij Haven 17-17a te Rottevalle een bestemmingsplanwijziging door te voeren van bedrijf-2 naar wonen-1 waarna het bedrijf zal worden opgeheven (figuur 1.1). Daarbij zullen binnen het plangebied de loods(en) worden gesloopt, de verharding worden verwijderd en de wildgroei aan groen gerooid worden ten behoeve van de realisatie van drie woningen. De woning van nr. 17 blijft ongemoeid. Mogelijk worden er enkele bomen rondom het terrein gerooid ten behoeve van het bouwproject. Binnen het planvoornemen blijven watergangen ongemoeid.

Figuur 1.1. Plangebied te Rottevalle.

Omdat de bovenstaande maatregelen een ruimtelijke ingreep betreffen, dient een toetsing te worden uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze toetsing vindt eerst plaats in de vorm van een quickscan gebaseerd op het onderdeel soortbescherming.

In het kader daarvan is door Bureau FaunaX een analyse gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer aanwezige beschermde natuurwaarden. Hierbij ligt de focus op flora en alle diergroepen waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied. Tevens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen plannen op in de omgeving liggende beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en NNN/EHS) (onderdeel gebiedsbescherming).

Voor dit project heeft er in 2014 al eerder een ecologische quickscan plaatsgevonden en in 2015 is er nader onderzoek naar vleermuizen (bebouwing en boomholte) uitgevoerd (beiden uitgevoerd door Bureau FaunaX).

Er zijn toen geen verblijfplaatsen vastgesteld, waarna er enkele bomen op het terrein zijn gerooid (waaronder die met de boomholte) en het asbest-dak van de loods is vervangen. De rest van het planvoornemen is toentertijd niet tot uitvoering gebracht.

Door de geldigheidsduur van bovengenoemde onderzoeken van drie jaar is er voor de voltooiing van het planvoornemen een actualisatie van de onderzoeken benodigd. Het plangebied zal opnieuw getoetst worden in het kader van de Wet natuurbescherming. Voorgaande resultaten worden daarbij buiten beschouwing gelaten.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de realisatie van de initiatieven en het in gebruik hebben ervan op deze beschermde natuurwaarden?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkómen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van de heer J. Veenstra heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze quickscan heeft bestaan uit een veldbezoek en een bureaustudie gebaseerd op ecologisch inzicht (*expert judgement*). Een ecologische quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze quickscan is uitgevoerd op donderdag 25 november 2021 en vond plaats onder najaar-weersomstandigheden (5°C, windkracht 3, bewolkt/regenachtig). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent Natuur Netwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), ganzengedooggebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied betreft een bedrijventerrein van de Gebroeders Van der Molen bij Haven 17-17a in het westen binnen de bebouwde kom van Rottevalle. Op het terrein staat een opslagloods opgetrokken uit metalen muurplaten en een aangesloten opslagloods met houten gevel betimmering, beiden voorzien van golfplaten daken (figuur 1.2). Het terrein is deels in vervallen staat met wildgroei aan planten en her en der bouwmaterialen (figuur 1.3). Het terrein wordt aan de noordzijde door hoge bomen begrenst en aan de zuidzijde door jongere bomen. Het terrein wordt afgegrensd met een smalle watergang en omgeven door woningen, behalve aan de zuidzijde waar het terrein grenst aan een kleine haven gelegen aan De Lits. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Rottevalle en agrarisch gebied.

Figuur 1.2. Impressie bebouwing plangebied te Rottevalle.

Figuur 1.3. Impressie plangebied te Rottevalle.

Het planvoornemen bestaat uit een bestemmingsplanwijziging van bedrijf-2 naar wonen-1 waarna het bedrijf zal worden opgeheven. Daarbij zullen binnen het plangebied de loodsen worden gesloopt, de verharding worden verwijderd en de wildgroei aan groen wordt gerooid ten behoeve van de realisatie van drie woningen (figuur 1.4). De woning van nr. 17 blijft ongemoeid. Mogelijk worden er enkele bomen rondom het terrein gerooid ten behoeve van het bouwproject. Binnen het planvoornemen blijven watergangen ongemoeid.

Figuur 1.4. Situatieschets bestaande en nieuwe situatie plangebied te Rottevalle (bron: J. Veenstra/ HRH Architecten).

2. RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

Het plangebied wordt gekenmerkt door grasland met soorten zoals onder andere Engels raaigras, straatgras, paardenbloem, distel, smalle weegbree, hедера, kleeftkruid, braam en kaardenbol. Het plangebied is vanwege voedselrijke habitateigenschappen ongeschikt voor beschermde flora en deze zijn ook niet aangetroffen.

Figuur 2.1. Impressie van de flora in het plangebied.

- Op basis van de waargenomen soorten en de (habitat)eigenschappen van het plangebied is het voorkomen van beschermde plantensoorten uit te sluiten.

2.2 Vogels

2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten of horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen binnen en grenzend aan het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten en er is één boomnest aangetroffen in de westhoek van het plangebied (figuur 2.2). Gezien het formaat en structuur van het nest kan het een kraaien- of eksternest betreffen. Zulke nesten kunnen door roofvogels en uilen gebruikt worden en daardoor jaarronde bescherming genieten. Door de ligging in de bebouwde kom kan vooral gebruik door de ransuil niet op voorhand worden uitgesloten. Negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde boomnesten van roofvogels en uilen kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, tenzij de betreffende boom en bomen die hier dichtbij staan worden gespaard.

Figuur 2.2. Aangetroffen boomnest binnen het plangebied.

Naast boomnesten met jaarronde bescherming zijn er ook gebouwd broedende vogelsoorten waarvan de nesten jaarronde bescherming genieten, zoals huismus, gierzwaluw en kerkuil. De bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt bevonden voor de laatste twee genoemde soorten als broedgelegenheid. De opslagloodsen beschikken niet over de hoogte, ruimtes of toegangswegen (openingen) om nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw of kerkuil te kunnen huisvesten. Negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw en kerkuil binnen het plangebied kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied is wel geschikt bevonden voor huismus als broedgelegenheid. De loodsen beschikken over gegolfde dakplaten waar huismussen onder kunnen nesten. Daarnaast zijn er veel mogelijkheden voor de soort om binnen het plangebied ook in met hederaverwoekerde bomen te broeden of grenzend aan het plangebied in hederahagen. Het plangebied en de omgeving bieden daarnaast veel dekking en stofbaden om het plangebied als functioneel leefgebied van de huismus te beoordelen. Tijdens het veldbezoek zijn in omliggende hagen ook veel huismussen waargenomen. Aangezien het planvoornemen de sloop van bebouwing en mogelijk ook het rooien van bomen met hederabetreft, kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde nesten van huismus dan ook niet op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde (boom) nesten van roofvogels/uilen en gebouw bewonende huismussen binnen het plangebied en/of invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

2.2.2 Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. De bomen, bosschages en hederastruiken bieden broedmogelijkheden voor diverse broedvogels. Negatieve effecten van de werkzaamheden op broedvogels waarvan de nesten alleen tijdens het broedproces bescherming genieten, kunnen daarom niet op voorhand worden uitgesloten.

- Er kan niet op voorhand worden uitgesloten dat zich binnen het plangebied/ de invloedssfeer van de werkzaamheden nestplaatsen bevinden van vogelsoorten waarvan de nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn.

2.3 Zoogdieren

2.3.1 Vleermuizen

Het plangebied is tijdens het veldbezoek beoordeeld op waarden voor vleermuizen. Hierbij is de nadruk gelegd op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen. Ook is gekeken of door of langs het plangebied essentiële vliegroutes van vleermuizen kunnen lopen, of dat er sprake kan zijn van een essentieel foerageergebied.

Het plangebied is door de bebouwing geschikt bevonden als verblijfplaats voor vleermuizen. Het gedeelte van de loods(en) dat is opgetrokken uit metaal is daarbij niet geschikt, maar het gedeelte met de houten gevelbetimmering is dat wel. Aangezien de loods niet over een spouw, daklaag of andere grote gebufferde ruimte beschikt, kan op voorhand worden uitgesloten dat grote aantallen vleermuizen kunnen worden gehuisvest en dat de loods in de winter gebruikt kan worden als verblijfplaats. Echter het voorkomen van kleine verblijfplaatsen (zoals zomer- en paarverblijfplaatsen) kan niet op voorhand worden uitgesloten. Aangezien de loods(en) gesloopt worden, kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden op kleine verblijfplaatsen van vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten.

Naast verblijfplaatsen van vleermuizen, kunnen ook vliegroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen een beschermde status hebben als deze van essentieel belang zijn voor het in stand houden van een verblijfplaats. Als vliegroute worden, afhankelijk van de soort, waterlichamen, bosranden, bomenlanen of gebouwen gebruikt. De bomen binnen en grenzend aan het plangebied kunnen onderdeel van een vliegroute vormen voor diverse soorten vleermuizen. Echter vanwege de ligging van het plangebied te midden van woningen, biedt de omgeving alternatieven waardoor het in dit geval niet om een essentiële vliegroute gaat. Daarnaast beschikt het plangebied niet over de kenmerken van een (essentieel) foerageergebied. De aanwezigheid van essentiële vliegroutes en/of foerageergebieden binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

- Het voorkomen van kleine verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied/de invloedssfeer van de werkzaamheden (de houten loods) kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten van de werkzaamheden op essentiële vliegroutes dan wel foerageergebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.3.2 Overige zoogdiersoorten

Het plangebied is eveneens gecontroleerd op waarden voor overige zoogdiersoorten. De enige beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFD) redelijkerwijs binnen het plangebied voor kunnen komen zijn de waterspitsmuis en otter. Beide soorten zijn echter gebonden aan wateren, waarbij de smalle watergang grenzend aan het plangebied niet geschikt is als habitat voor bovengenoemde soorten. Voor de waterspitsmuis biedt de oeverzone van de watergang te weinig dekking. Daarnaast is ook in de directe omgeving van het plangebied geen geschikt habitat voor de waterspitsmuis aanwezig. Zo zijn de oevers van de naastgelegen jachthaven beschoeid en kaal. Voor de otter biedt het plangebied geen mogelijkheden om te verblijven. Daarvoor is in het plangebied niet de juiste dekking aanwezig. Daarnaast vermijden otters, zeker overdag, over het algemeen locaties binnen de bebouwde kom. Vanwege de ligging aan de haven kan een otter een keer terloops van het plangebied gebruik maken, maar van leefgebied met een belangrijke functie is geen sprake. Daarnaast zal de smalle watergang met de beoogde werkzaamheden ongemoeid blijven. Negatieve effecten van de werkzaamheden op het leefgebied van overige beschermde zoogdiersoorten, waaronder waterspitsmuis en otter, kunnen dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Naast de bovengenoemde soorten is het op basis van habitat alsmede de verspreidingsgegevens zeer aannemelijk dat lichter beschermde (vrijgestelde) zoogdieren voor kunnen komen binnen het plangebied, zoals steenmarter en egel (bron: NDFF). Hoewel deze soorten voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld binnen de provincie Fryslân, dient men zich wel te houden aan de voor deze soorten geldende zorgplicht (zie Bijlage I).

- Negatieve effecten van de werkzaamheden op overige beschermde zoogdiersoorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Voor voorkomende vrijgestelde soorten zoals steenmarter en egel geldt de zorgplicht.

2.4 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen en amfibieën. Het plangebied valt buiten het verspreidingsgebied van alle in Nederland voorkomende reptielensoorten (bron: NDFF). Tevens kan het voorkomen van reptielen binnen het plangebied op basis van habitatgeschiktheid worden uitgesloten. Negatieve effecten van werkzaamheden op reptielen kunnen dan ook op voorhand worden uitgesloten.

De enige beschermde amfibieënsoort die in de omgeving van het plangebied voorkomt is de poelkikker (bron: NDFF). De afstand tussen de dichtstbijzijnde waarneming en het plangebied bedraagt echter meerdere kilometers. Binnen het plangebied en het planvoornemen worden er geen waterlichamen aangetast. Daarnaast is de smalle watergang ongeschikt voor de poelkikker omdat het niet voldoet aan de habitateisen die gelden voor het voortplantingswater van de soort. Ook binnen een grotere straal zijn dergelijke voortplantingswateren niet aanwezig waardoor kan worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het landhabitat van de soort. Negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde amfibieën kunnen dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Binnen het plangebied kunnen overigens wel andere lichter beschermde amfibieënsoorten voorkomen welke zijn vrijgesteld in het geval van ruimtelijke ingrepen. Dit zijn soorten zoals bruine kikker. Voor vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

- Het voorkomen van beschermde reptielen en amfibieën kan op basis van verspreidingsgegevens en/of habitatgeschiktheid op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen naar alle waarschijnlijkheid licht beschermde soorten voor, zoals bruine kikker. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.5 Vissen

Het plangebied is beoordeeld op waarden voor beschermde vissen. Binnen het plangebied/ planvoornemen worden er geen waterlichamen aangetast. Daarnaast bied de smalle watergang geen geschikt habitat voor beschermde vissen als de grote modderkruiper. Negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde vissen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde vissen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.6 Ongewervelden

Het plangebied bevat geen waardplanten of watervegetatie die essentieel zijn bij de voortplanting van beschermde insecten of andere ongewervelden.

Op basis hiervan kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde ongewervelden binnen het plangebied worden uitgesloten.

- Op basis van habitateigenschappen en verspreidingsgegevens kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden negatieve effecten zullen hebben op beschermde ongewervelden.

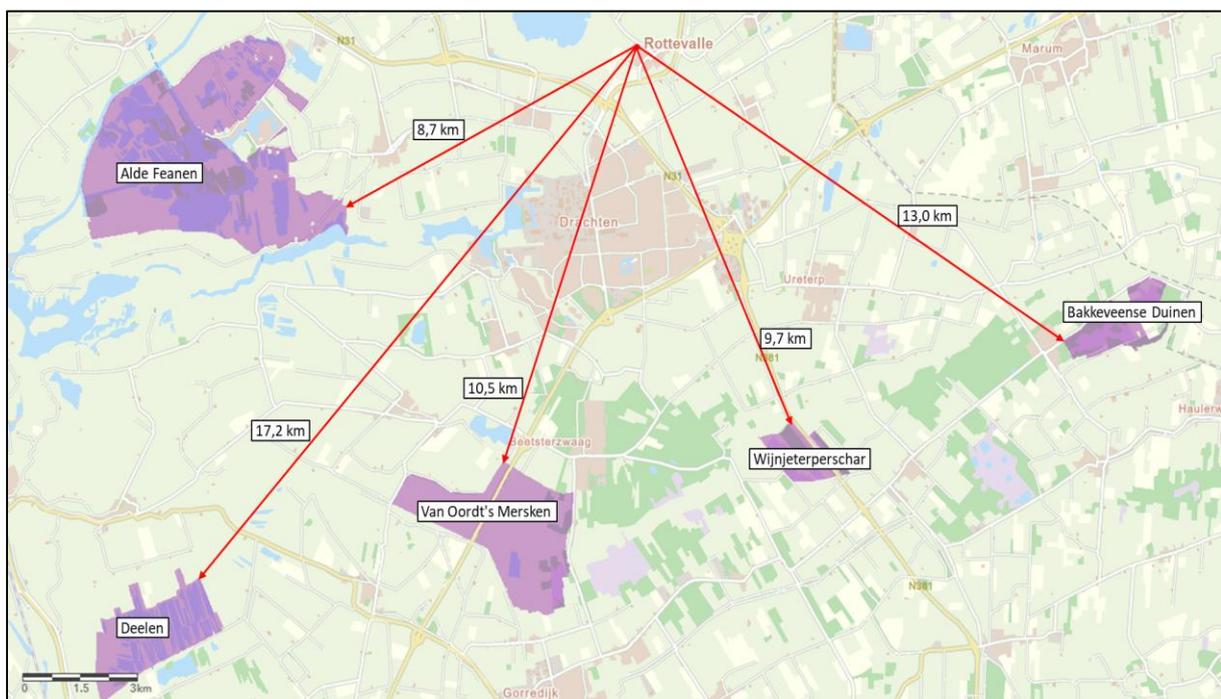
2.7 Gebiedsbescherming

Het plangebied valt niet onder Natura 2000, NNN/EHS, ganzen gedooggebieden of weidevogel kansgebieden. Een toetsing van een conflict tussen gebiedsbescherming en het initiatief is dan ook niet van toepassing.

- Het plangebied valt niet onder Natura 2000, NNN/EHS, ganzen gedooggebieden of weidevogel kansgebieden. Een toetsing naar een mogelijk conflict tussen gebiedsbescherming en het initiatief is niet van toepassing.

2.7.1 Stikstofgevoeligheid

In de omgeving van het plangebied zijn de volgende Natura 2000-gebieden te vinden: Alde Feanen (8,7 km), Wijnjeterperschar (9,7 km), Van Oordt's Mersken (10,5 km), Bakkeveense Duinen (13,0 km) en Deelen (17,2 km), zie figuur 2.3. Voor deze gebieden, behalve Deelen, zijn habitattypen en/of habitatrictlijnsoorten aangewezen, zoals zwak gebufferde venen, binnenlandse kraaihei begroeiingen, meren met krabbenscheer en fonteinkruiden en stuifzandheiden met struikhei en grote modderkruiper en gevlekte witsnuitlibel. Tijdens de gebruiksfase van de nieuwe situatie zal, door de voorwaarden waaraan bouwprojecten moeten voldoen, de stikstofemissie evenveel of niet veel meer zijn dan in de huidige situatie. Door de relatief grote afstand tot Natura 2000 gebieden zal de mogelijke (kleine hoeveelheid) stikstofemissie daarom niet bijdragen aan het overschrijden van de kritische depositiewaarden (KDW's) van de habitattypen van voorgenoemde gebieden (bron: AERIUS-calculator). De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen, en bepaalt of het uitvoeren van een AERIUS-berekening benodigd is voor de voortgang van dit project.

Figuur 2.3. Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden (bron: Natuur overzichtskaart, provincie Fryslân).

- Een Aeries-berekening in het kader van Natura 2000 is naar onze mening niet nodig.

2.8 Houtopstanden

Als er een houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Het is onduidelijk of er binnen de voorgenomen werkzaamheden bomen worden gekapt, maar het plangebied betreft minder bomen dan om aan de voorwaarden van de meld- en/of herplantingsplicht te voldoen en bevindt zich binnen de bebouwde kom. Er is daarom geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

3. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn dan ook alleen de soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1. Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedtijd
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Roofvogels en uilen	Mogelijk	X				Behoud boom met nest en omliggende bomen. Anders → Nader onderzoek
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Huismus	Mogelijk	X				Nader onderzoek
Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Diverse soorten	Mogelijk		X			Nader onderzoek
Zoogdieren Amfibieën	Algemeen voorkomende soorten	Mogelijk			X	X	Zorgplicht

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Het project kan naar ons inzien doorgang vinden binnen het kader van de Wet natuurbescherming, mits men zich houdt aan de hieronder volgende aanbevelingen.

3.2.1 Algemeen voorkomende broedvogels

Het plangebied biedt mogelijkheden voor vogels om te broeden, in de bomen en bosschages binnen of grenzend aan het plangebied. Het gaat hier om soorten waarvan nesten alleen beschermd zijn tijdens het broedproces. Wij adviseren daarom om de werkzaamheden buiten de broedtijd uit te voeren. De broedtijd loopt grofweg van 15 maart tot 15 juli. Al dan niet afhankelijk van klimatologische omstandigheden kunnen sommige soorten eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat van belang is, is dat een broedgeval altijd beschermd is. Indien de werkzaamheden niet buiten het broedseizoen uitgevoerd kunnen worden, wordt geadviseerd de werkzaamheden onder begeleiding van een ecoloog uit te voeren.

3.2.2 Jaarrond beschermde vogelnesten (roofvogels/uilen)

In de westhoek binnen het plangebied is een boom met een nest aangetroffen. Deze kan mogelijk gebruikt worden door roofvogels of uilen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en deze honkvast ieder jaar weer worden gebruikt (categorie 3/4). We adviseren om deze boom en direct naastgelegen bomen met de beoogde werkzaamheden te behouden. Indien dit niet mogelijk is, adviseren we nader onderzoek uit te voeren naar roofvogels om vast te stellen dan wel uit te sluiten of roofvogels inderdaad gebruik maken van dit boomnest binnen het plangebied. Dit dient uitgevoerd te worden door middel van twee/drie bezoeken tijdens de broedperiode (conform datumgrenzen SOVON, februari-juli). Wanneer er jaarrond beschermde nesten van een roofvogel- of uilensoort binnen het plangebied worden vastgesteld, dient er een ontheffing te worden aangevraagd voor desbetreffende soort.

Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten (huismus)

De bebouwing en bomen overwoekerd met hederabinnen het plangebied bieden broedmogelijkheden voor huismus en de omgeving biedt daarnaast voldoende rustplekken om het plangebied als geschikt functioneel leefgebied voor de huismus te beoordelen. Huismusverblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd en gaan door de sloopwerkzaamheden mogelijk verloren. Wij adviseren nader onderzoek uit te laten voeren om de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden door middel van twee bezoeken (conform datumgrenzen SOVON, 1 april – 15 mei). Wanneer er jaarrond beschermde nesten van huismussen binnen het plangebied worden vastgesteld, dient er een ontheffing te worden aangevraagd voor deze soort. Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.4 Vleermuizen (verblijfplaatsen)

Het plangebied is geschikt voor vleermuizen om in te verblijven, vanwege ruimtes bij de houten gevelbetimmering van de loods. Vanwege de structuur van de loods en de afwezigheid van isolatie kunnen grote verblijfplaatsen en verblijfplaatsen waarvoor warmtebuffering benodigd is (kraamkolonies/(massa)winterverblijfplaatsen) op voorhand worden uitgesloten. Het plangebied biedt echter nog wel gelegenheid voor vleermuizen als zomerverblijven en/of paarverblijven. Gezien de werkzaamheden onder andere sloop betreffen, kunnen mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Wij adviseren daarom nader onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van de loods als zijnde verblijfplaats. Dit dient te gebeuren aan de hand van veldbezoeken verspreid over de kraam- (15 mei – 15 juli, met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken en minimaal één ochtendbezoek) en de paarperiode (15 augustus – 1 oktober, met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken). De onderzoeksmethodiek is vastgelegd in het Vleermuisprotocol, opgesteld door het ministerie van EZ, Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging. Indien er verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld binnen de het plangebied, dient er voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er compenserende en mitigerende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.5 Vrijgestelde- en niet beschermde soorten: de zorgplicht

Er komen in het plangebied naar alle waarschijnlijkheid niet beschermde of vrijgestelde soorten voor, zoals verschillende soorten zoogdieren en amfibieën. Voor schade aan deze soorten geldt in principe een vrijstelling. De zorgplicht van de Wet natuurbescherming schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

3.3 Overzicht vervolgstappen

De werkzaamheden kunnen binnen de kaders van de Wet natuurbescherming worden uitgevoerd, mits aan de hieronder genoemde vervolgstappen wordt voldaan. Voor meer detaillering en uitleg, zie de paragraaf hiervoor.

- **Algemeen voorkomende broedvogels:** Werken buiten de broedtijd (grovweg 15 maart-15 juli).
- **Jaarrond beschermde vogelnesten (roofvogels en uilen):** Behoud boom met nest en direct naastgelegen bomen. Anders → Nader onderzoek.
- **Jaarrond beschermde vogelnesten (huismus):** Nader onderzoek.
- **Vleermuizen (verblijfplaatsen):** Nader onderzoek.
- **Vrijgestelde soorten:** Het naleven van de zorgplicht.

4. BRONNEN EN LITERATUUR

AERIUS Calculator

<https://calculator.aerius.nl/calculator/>

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bureau FaunaX (2014). Ecologische quickscan Bedrijvenlocatie Van der Molen, Haven 17 Rottevalle. Rapport 1436, Bureau FaunaX, Gorredijk.

Bureau FaunaX (2015). Ecologisch onderzoek Haven 17 Rottevalle. Rapport 15062, Bureau FaunaX, Gorredijk.

Creemers, R.C.M. & J.J.W. van Delft 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.-Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden

GoogleMaps

www.google.com/maps

Korsten, E. en Regelink, J.R. (2010). Cursus herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en ander ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen

Natuur overzichtskaart provincie Fryslân

<https://fryslan.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=eb4e12aa6eea4591af7cof48ef6def54&extent=120990.533762,221778.617075,28992>

Melis, J. & M.Koopmans, 2015. Fiskatlas Fryslân, verspreiding en ecologie van zoetwatervissen in Fryslân. Bornmeer, Gorredijk.

Natura 2000-gebieden Nederland

<https://www.natura2000.nl>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>

Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur. *Vleermuisprotocol 2021*, 1 januari 2021. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl

RAVON

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

SOVON

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Zoogdierverseniging

www.zoogdierverseniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecooloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

<i>Zoogdieren</i>		<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Konijn	Bastaardkikker
Bosmuis	Ree	Bruine kikker
Bunzing	Rosse woelmuis	Gewone pad
Dwergmuis	Steenmarter	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Meerkikker
Egel	Veldmuis	
Gewone bosspitsmuis	Vos	
Haas	Wezel	
Hermelijn	Woelrat	
Huisspitsmuis		

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd

gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland/ Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.